

Híres várak és kastélyok a Felvidéken és a Nyírségben

HAT-19-02-0279 pályázati projekt

A projektben olyan programot valósítottunk meg, melynek során tárgyi emlékek várak, kastélyok, templomok segítségével elevenítettük fel történelmi emlékeket elsősorban Hunyadi Mátyás királyunk uralkodásának korszakára vonatkoztatva. A tervezett szempontok szerint igyekeztünk rávilágítani a korszak gazdasági jellemzőire (bányászat, állattartás), így a felvidéken látogatást tettünk a bányavárosokban (Selmecebánya, Körmöcbánya, Besztercebánya), Magyarországon a hortobágyi állattartással ismerkedtünk. A hadtörténelemhez kapcsolódóan a felvidéken és a Nyírségben várakat, kastélyokat látogattunk meg (Zólyom, Murány, Szabolcsi földvár, Vajai kastély, Nyírbátori kastély), és a legendák körében is kutakodtunk. Az igazságos Mátyás királyhoz kapcsolódó legendát a Mátyás király Gömörben c. mesejáték bemutatásával elevenítettük fel. Az előkészítő munka és az utazások során szerzett ismereteket felhasználva elkészült egy e-learning anyag a Hunyadiak korához kapcsolódóan sok érdekes feladattal. A projekt fontos részét képezte a rimaszombati Tompa Mihály Református Gimnázium tanulóival és pedagógusaival való ismerkedés, és a közös programok. A projekt záró szakaszában megvalósított témanap, ill. az iskolai honlapon történő kommunikációval igyekeztünk minél szélesebb körben hírt adni a megvalósított tevékenységről, és kedvet csinálni az iskola tanulóinak egy hasonló program megvalósításához.

Beszámoló az első utazásról

2022. június 1 – 4.

1. nap:

A reggeli órákban történt indulással kora délután érkezett a nyíregyházi csoport (35 diák, 3 pedagógus) Rimaszombatra, a Tompa Mihály Református Gimnázumba, ahol egy rövid felfrissülés során máris sor került a két iskola diákjainak és pedagógusainak kölcsönös bemutatkozására. A nyíregyházi diákok diaképes beszámolóban mutatták be városukat és iskolájukat a gimnázium dísztermében összegyűlt rimaszombati diákoknak, majd kis csoportokban, menetlevéllel a kézben Rimaszombat és a Füleki Vár felfedezésére került sor városi séta és szabad program formájában.

A nyíregyházi diákok diaképes iskola- és városbemutatója

Csoportkép háttérben a Füleki várral

2. nap:

A második napon (némiképp átrendezve az előzetesen tervezett napirendeket) Alsósztrégovára utazott a csoport, ahol a Madách család egykori kastélyában berendezett irodalmi emlékhely meglátogatásával tisztelegtünk Madách Imre és zseniális műve, *Az ember tragédiája* előtt. A délelőttöt a Kékkői várban töltötte a csoport, és tárlatvezetéssel ismerhette meg a Balassiak fellegvárát. Délután az egykori Magyar Királyság egyik legjelentősebb bányavárosában, Selmecebányán történelmi sétát tettünk a legendás épületek között a romantikus macskaköves utcákban.

A Madách kastély tárlatvezetőjének érdekes bemutatóját hallgatva

Csoportkép a Kékkői vár teraszán

Jellegzetes selmecebányai utcakép és a nyíregyházi csoport

3. nap:

A harmadik nap a királyi várak „ostromáról” szólt. Zólyom várat autóbusszal és könnyű sétával értük el, de Murány várának „meghódítása” komoly túrát igényelt mindannyiunktól. A 930 méter magasból elénk táruló gyönyörű kilátás viszont kárpótolt mindenért. A két vár között Besztercebányát is útba ejtettük a Mátyás-ház megtekintésével és belvárosi szabad programmal.

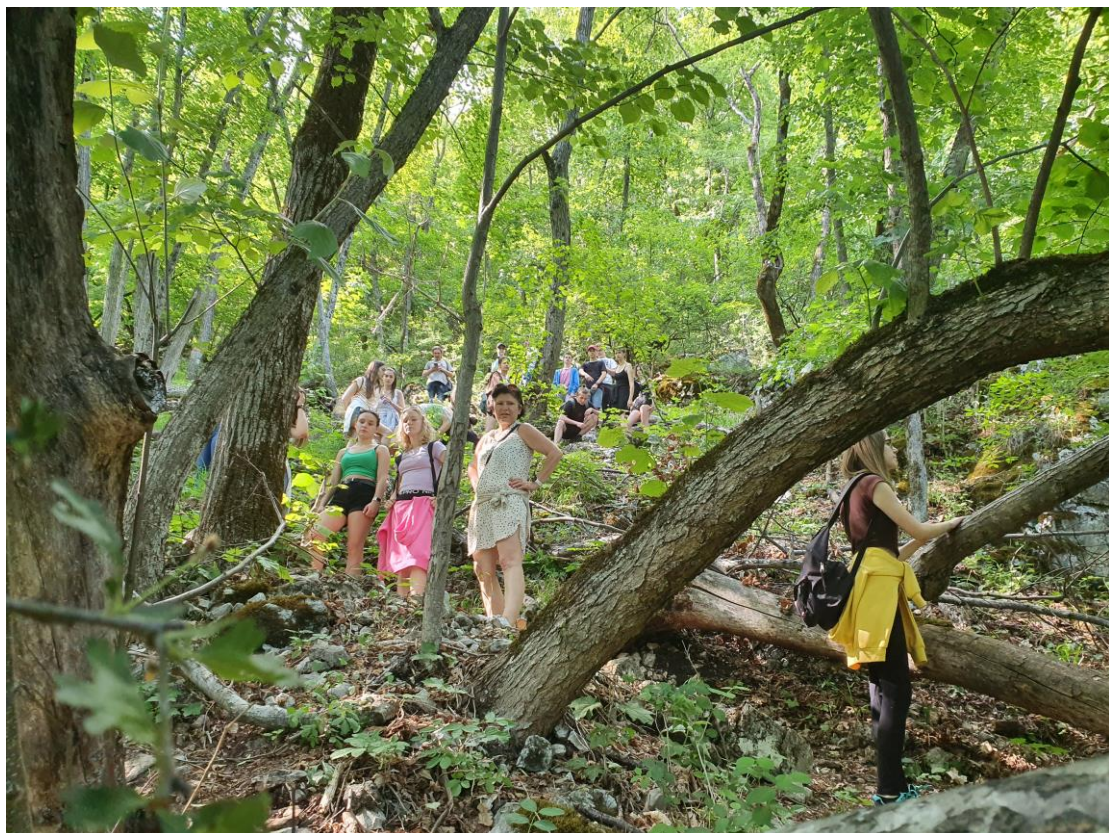

A Zólyomi várat a helyi gimnázium egyik pedagógusa mutatta be a csoportnak

Besztercebánya főterén a szabad program után gyülekezik a csoport

Túra a 930 m magasan lévő Murányi várhoz

4. nap:

Az utazás negyedik napján reggeli és az autóbuszunkba történő bepakolás után búcsút vettünk szállásunktól, és a gombaszögi cseppkőbarlang felé vettük utunkat. Közben megálltunk Sajógömörben Mátyás király különleges szobránál, mely egyedülálló módon kapával ábrázolja az uralkodót. A szobor előtt történő fotózással hangolódunk a Mátyás király Gömörben c. mesejáték előadására, és igyekeztünk elvonatkoztatni a szakadó eső okozta körülményektől. A gombaszögi barlangban tett közel egy órás program is érdekes volt, hiszen a barlang a gyönyörű szalmacseppköveiről ismert, s ilyen a Szlovák- és Aggteleki-karszt világa keretében a világ természeti örökségének jegyzékén szerepel. A külhoni utazás utolsó állomásának programtervét jelentősen felülírta az időjárás, hiszen Kassára érve szakadó eső fogadott bennünket, így esernyővel tempósan jártuk be a sétálóutcát és a Szent Erzsébet-székesegyház környékét, majd a helyi vendéglátóknál és bevásárlóközpontokban tett ebéd és bevásárlás után indultunk haza. Nyíregyházára a kora esti órákban érkezett a csoport kicsit fáradtan, de mégis élményekkel telten.

A csoport néhány tagja Mátyás király szobra előtt (Sajógömör)

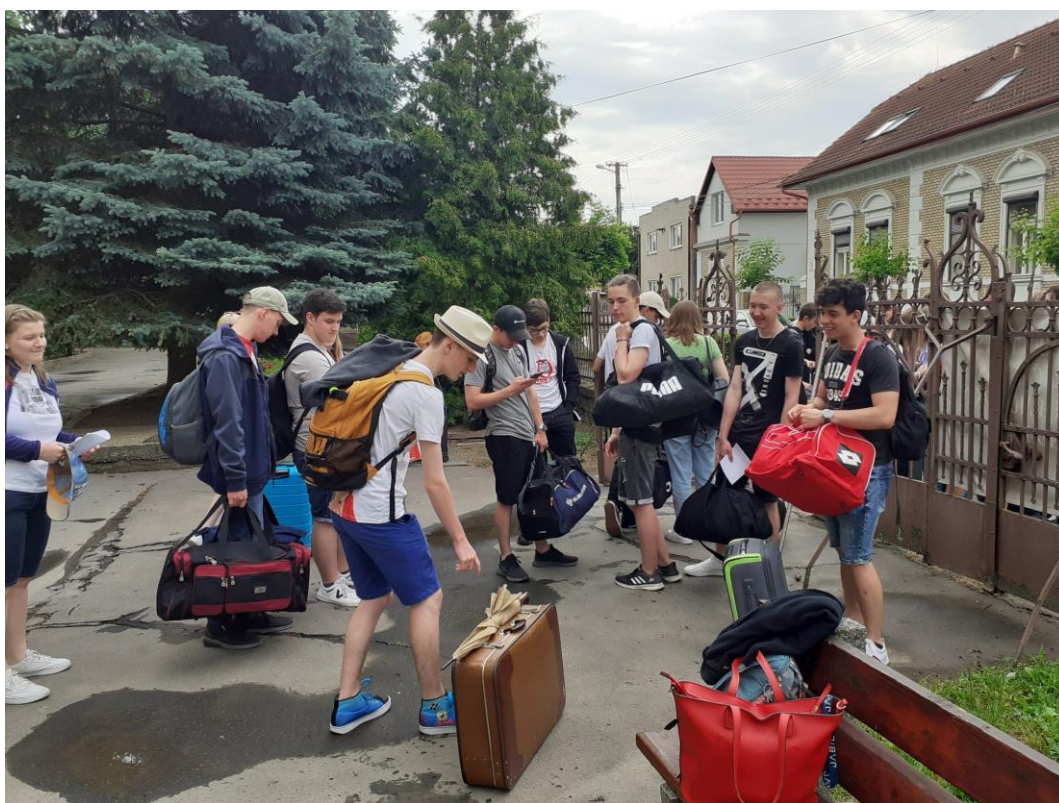
A gombaszögi barlang csodálatos szalmacseppkövei

Beszámoló a második utazásról 2022. június 8 – 11.

1. nap:

A rimaszombati csoport (35 diák és 3 kísérő tanár) június 8-án a kora délutáni órákban érkezett meg Tokajba, ahol a magyarországi diákok és pedagógusok kis csoportja már várta őket. A nyíregyházi pedagógusok idegenvezetésével egybekötött rövid tokaji városnézéssel indult a magyarországi program, majd a nagy történelmi jelentőségű szabolcsi földvár és református templom megtekintésével - a pályázat címében megjelölt - híres várak és kastélyok sorát is megnyitottuk: I. Szent István királyunk idejében a földvár már hatalmi központ volt, míg a templomában I. Szent László királyunk törvénykezett. A néhány órás program után autóbusszal jutott el a csoport a Harangodi Erdészeti Erdei Iskolába, mely Napkor község határában, a Harangodi erdőben fekszik, és így (a félpanziós ellátás mellett) különös hangulatú szállást adott a felvidéki csoport számára a magyarországi tartózkodásuk 4 napjának 3 éjszakáján.

A rimaszombati csoport tagjai a nyíregyházi utazás előtt

Régi ismerősként köszöntik a nyíregyházi diákok a megérkező felvidéki csoportot

Történelmi körséta a Szabolcsi földvár várfalán

2. nap:

A második nap délelőttjét az Eötvös Gyakorlóiskolában töltötte a csoport. A felvidéki tanulók ppt-s előadással mutatták be iskolájukat a nyíregyháziaknak, akik viszont lelkes házigazdaként vezették körbe a vendégeket szertett iskolájukban. A Mátyás király Gömörben c. mesejáték próbái is elindultak az iskola aulájában, majd célirányos városnézésre indultak a diákok vegyes csoportokban (nyíregyháziak és rimaszombatiak) egy-egy játékos feladatlappal a kezükben. A kérdések megválaszolása mellett bőven jutott idő vásárlásra, szórakozásra, fagyizásra is, elmondásuk szerint. A délután a környékbeli kastélyok látogatásával telt Vaján, ahol a Rákóczi-szabadságharcról elválaszthatatlan Vay-családról találhattunk itt információkat és Nyírbátorban, amely elválaszthatatlan a Báthory családtól, így az ő emlékeiket kutattuk a városban, kiemelten a kenyérmezei hős erdélyi vajda tevékenységére koncentrálva. Ezután a batorligeti őslápban történő kirándulásunk során az egykori Nyírségre is oly jellemző tájat próbáltuk feltérképezni. A tartalmas nap után este a vacsora után már a pihenésé volt a főszerep.

A rimaszombati diákok iskolabemutató előadása

Városnézéshez, szabad programhoz készülődnek a diákok

A rimaszonbati diákok Nyírbátorban a Hősök sétányán

3. nap:

A harmadik napot a Mátyás király Gömörben c. mesejáték bemutatásával kezdte a csoport. Az Eötvös Gyakorlóiskola alsó tagozatos diákjainak szántuk az előadást, de mivel viszonylag kevés idő volt a felkészülésre, és a csoport tagjaiban is kevés színészi véna csörgedezett, így inkább egy interaktív mesemondás, játék, és beszélgetésnek volt mindez nevezhető, amelynek hangulata viszont igen remekre sikeredett. A napot Debrecenben a református Nagy-templom látogatásával folytatta a csoport, majd a csoport egy részének kívánságára még a Munkácsy trilógia megtekintésével is fűszereztük a programot a Déri Múzeumban, majd a Hortobágyon a korabeli magyar gazdaság fő kivitelének számító élőállat állományok világába tekinthettünk be egy hangulatos lovaskocsizással.

Interaktív mesejáték („Mátyás király Gömörben”)

Hortobágyi pusztai fogatozás

4. nap:

Az utazás utolsó napját Sóstófürdőn töltötte a csoport. Sóstó természeti környezetének és a Vadaspark egyedülálló állományának megtekintésével, majd elbúcsúzva a nyíregyháziaktól autóbusszukkal hazaindult a csoport.

A rimaszombati diákok Nyíregyháza-Sóstón

A búcsúzás és az utolsó nyíregyházi csoportkép hazaindulás előtt

Fotók: Eötvös Gyakorlóiskola fotóarchívuma